

“Bank Respublika” ASC-nin Məsuliyyətli Kreditləşmə Siyasətinin

İCMALI

Bankın Məsuliyyətli Kreditləşmə Siyasəti bank xidmətləri istehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi və onun effektiv mexanizminin hazırlanması, məsuliyyətli kreditləşmə üzrə davranış standartlarının tətbiq edilməsi istehlakçıların həddən artıq borclanmasının qarşısının alınması və məsuliyyətli borclanma vərdişlərinin inkişaf etdirilməsi məqsədilə hazırlanmışdır.

Məsuliyyətli kreditləşmə siyasəti aşağıdakıları əhatə edir:

- maraqlar münaqişəsinin qarşısının alınması prosedurları;
- ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi mexanizmi;
- kredit vəsaitinin təyinatı uyğunluğunun qiymətləndirilməsi mexanizmi;
- qiymətləndirmənin nəticəsinin istehlakçılara açıqlanması prosedurları;
- qeyri-məqbul halların qarşısının alınması prosedurları.

Bank Məsuliyyətli Kreditləşmə Siyasətini rəhbər tutaraq aşağıdakı vəzifələri daşıyır:

- kredit sifarişi ilə əlaqədar istehlakçıdan məlumatların toplanılması və yoxlanılması;
- istehlakçıların bu siyasətin tələblərinə ilə bağlı məlumatlandırılması;
- ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi;
- təyinatı uyğunluğun qiymətləndirilməsi;
- qiymətləndirmə(lər)in nəticələrinin istehlakçıya açıqlanması.

Məlumatların toplanması və yoxlanılması. Filialın kredit mütəxəssisləri tərəfindən istehlakçının ödəmə qabiliyyətinin və təyinatı uyğunluğun qiymətləndirilməsi üçün zəruri məlumatlar toplanmalıdır.

Ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi. Müştərinin ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı BYG əmsalından istifadə olunur. BYG əmsalı aşağıdakı düsturla hesablanır:

❖ Təkrar müştərilərdə:

- Kreditin maksimal aylıq ödənişinin (A) hesablama qaydası aşağıdakı düsturla tənzimlənir:

$$A = 0.5 * G - K\ddot{o}$$

G – Aylıq rəsmi və əlavə gəlirin cəmi

K \ddot{o} – mövcud öhdəliklər üzrə (kredit, zəminlik, birgə borcalanlıq və s.) aylıq ödənişlərin cəmi

- Əlavə gəlirinin 50%-i nəzərə alınır və rəsmi gəlirin 40%-dən çox ola bilməz.

- Kreditin maksimal məbləğinin (S) hesablanma düsturu isə aşağıdakı kimidir:

$$S = A \times \frac{(1 + r/12)^n - 1}{(1 + r/12)^n * r/12}$$

r – illik faiz dərəcəsi

n – kreditin müddəti (aylarla)

❖ Yeni müştərilərdə:

- Kreditin maksimal aylıq ödənişinin (A) hesablama qaydası aşağıdakı düsturla tənzimlənir:

$$A = 0.5 * G - K\ddot{o}$$

G – Aylıq rəsmi gəlir

K \ddot{o} – mövcud öhdəliklər üzrə (kredit, zəminlik, birgə borcalanlıq və s.) aylıq ödənişlərin

cəmi

- Kreditin maksimal məbləğinin(S) hesablanma düsturu isə aşağıdakı kimidir:

$$S = A \times \frac{(1 + r/12)^n - 1}{(1 + r/12)^n * r/12}$$

r – illik faiz dərəcəsi

n – kreditin müddəti (aylarla)

Qiymətləndirmə zamanı aşağıdakılar müəyyən olunarsa, istehlakçı **ödəmə qabiliyyəti olmayan** hesab edilir:

- istehlakçı girov (ipoteka), yaxud digər əmlakı satmadan kredit məhsulu üzrə öhdəliklərini icra edə bilmir.
- istehlakçı mövcud kredit məhsulu üzrə öhdəliklərini əlavə borc vəsaiti (kreditlər) cəlb etmədən icra edə bilmir.
- istehlakçı alınacaq kredit məhsulunun nəticəsi olaraq digər öhdəliklərini tam və ya lazımınca icra edə bilmir.

Təyinatə uyğunluğun qiymətləndirilməsi. Kredit məhsulunun təyinatə uyğunluğu qiymətləndirilərkən Filialın kredit mütəxəssisi təqdim olunmuş məlumat əsasında təklif olunacaq kredit məhsulunun və onun şərtlərinin istehlakçının ehtiyac və məqsədlərinə uyğunluğunu nəzərdən keçirməli və sənədləşdirməlidir. Əgər qiymətləndirmə zamanı kreditin şərtlərinin müştərinin tələblərinə, məqsədlərinə və ehtiyaclarına cavab verməyəcəyi müəyyən olunursa, kredit təyinatə uyğun hesab edilmir.

Hörmətli müştəri, Məsuliyyətli kreditləşmə siyasəti ilə daha ətraflı bankın rəsmi internet sahifəsində (www.bankrespublika.az) tanış ola bilərsiniz.